



31.01.2023

# IPCEI - EU's strategiske satsninger

Ved sin tale i Davos D. 17. januar lagde Kommissionsformand Ursula von der Leyen vægt på brugen af IPCEI (Important Projects of Common European Interest). Dette brief går i dybden med IPCEI.

Skrevet af

**Anders Overvad**

# ⌈ Hvad er IPCEI?

IPCEI er et statsstøtteinstrument, der giver mulighed for, at medlemsstater kan gå sammen og bruge nationale statsstøttebeløb for at afhjælpe markedsfejl eller samfundsmæssige udfordringer, der ikke selv vil blive løst af det private marked.<sup>1</sup> Kommissionens IPCEI-retningslinjer medfører, at en betydelig del af projektet skal være kendetegnet ved forsknings- og udviklingsaktiviteter (heri indgår også skalering af produktion) og bidrage til opbyggelsen af strategisk udvalgte værdikæder i Europa.

For at der kan være tale om et sådant projekt, kræver det, at følgende krav er opfyldt<sup>2</sup> :

1. Yde et vigtigt bidrag til EU's mål
2. Påviseligt afhjælpe væsentlige markedssvigt
3. Involvere mindst fire medlemsstater, medmindre et mindre antal undtagelsesvis er berettiget på grund af projektets art
4. Udformes på en gennemsigtig og inklusiv måde, der giver alle medlemsstater en reel mulighed for at deltage i et nyt projekt
5. Skabe konkrete, positive, afsmittende virkninger til gavn for ikke kun de deltagende medlemsstater og virksomheder, men hele EU's økonomi og samfund
6. Indebære en betydelig samfinansiering fra de virksomheder, der vil modtage statsstøtte
7. Undgå at have negative miljøvirkninger (som følge af manglende overholdelse af princippet om "ikke at gøre væsentlig skade"), der sandsynligvis ikke vil blive opvejet af tilstrækkelige positive virkninger.

IPCEI kan derved bruges til f.eks. at opbygge en produktion af mikrochips i Europa, noget markedet selv ville have svært ved, men som der er bred enighed om, er nødvendigt.<sup>3</sup> Kommissionen skal i sin godkendelse overveje, hvorvidt de positive effekter er stærkere end de negative effekter som følge af forvridende konkurrence. Der er dog også et internationalt perspektiv, da Kommissionen kan inddrage tredjelandes statsstøtteregler til lignende sektorer i sine overvejelser.<sup>4</sup>

Kommissionen hjælper interesserede medlemslande med at koordinere den overordnede projektudvikling og sammensætning af relevante aktører. Koordineringsarbejdet faciliteres primært gennem match-making forløb, hvor aktører på tværs af lande mødes for at dele viden og interesse.<sup>5</sup>

# Nuværende og kommende IPCEI-projekter

I dag er der fem IPCEI-projekter i EU. En på mikrochips,[6](#) to vedrørende batteriudvikling[7](#) samt to hydrogenprojekter.[8](#) Mens Danmark kun er med i de to IPCEI på hydrogen[9](#), er lande som Tyskland, Frankrig og Italien med i alle IPCEI-projekterne.

IPCEI	Finansiering i mia. euro		Start dato	Slut år	Antallet af deltagende lande	Antallet af private aktører
	Statslig	Privat				
<b>Mikrochip</b>	1,75	6	dec.18	2024	4 lande	32
<b>Batteri 1</b>	3,2	5	dec.19	2031	7 lande	17
<b>Batteri 2</b>	2,9	9	jan.21	2028	12 lande	42
<b>Hydrogen 1</b>	5,4	8,8	jul.22		15 lande	34
<b>Hydrogen 2</b>	5,2	7	sep.22	2036	13 lande	29

Udover de eksisterende IPCEI-projekter er der to mere i støbeskeen, hvor den ene relaterer sig til mikrochips,[10](#) mens den anden fokuserer på cloud-teknologi.[11](#) Derudover er Kommissionen i gang med at undersøge interessen for yderligere IPCEI-projekter inden for solceller[12](#), sundhed, low carbon industri[13](#) og hydrogen.

## Finansiering og erfaring

De første tre IPCEI-projekter blev kun finansieret med nationale midler, hvor de to IPCEI-projekter på hydrogen også blev finansieret med midler fra genopretningsfonden (ca. 5,5 mia. euro[14](#)). For lande, hvor man ikke har de nødvendige nationale ressourcer til at indgå i IPCEI-projekter, har det givet en mulighed for at deltage. Det er en erfaring, man med fordel vil kunne tage med videre.

Administrativt er det en stor byrde at komme med i en IPCEI, da landene har forskellige tilgange i deres proces.[15](#) IPCEI er ofte blevet kritiseret af private aktører

for at kræve meget arbejde, og derfor kunne en løsning være et fælles europæisk rådgivningsorgan for private aktører.

En anden løsning vil være at lempe kravene til deltagelse i IPCEI-projekter. Det vil dog være en svær balance, da flere lande, herunder Danmark, tidligere har gjort opmærksom på, at IPCEI ikke bare skal blive til et værktøj, hvor man går uden om statsstøttereglerne<sup>16</sup>, og derfor understreger vigtigheden af at bibeholde strenge krav til brugen af IPCEI.

Der er dog klar enighed om, at de europæiske processer for deltagelse i IPCEI-projekter er for tidsslugende<sup>17</sup>, og at tempoet generelt skal op.

## Konklusion

IPCEI-projekter giver en platform for at øge den europæiske konkurrenceevne, men værktøjet er langt fra fejlfrit. Særligt store lande har indtil nu udnyttet mulighederne, og der skal gøres mere for at få de små lande med.

---

[1ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/speech\\_23\\_232](https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/speech_23_232)

[2erhvervsstyrelsen.dk/ofte-stillede-spoergsmaal](https://erhvervsstyrelsen.dk/ofte-stillede-spoergsmaal)

[3ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/da/ip\\_21\\_6245](https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/da/ip_21_6245); [eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/)

[4thinkeuropa.dk/notat/2023-01-eus-digitale-suveraenitet-global-leder-eller-overregulering](https://thinkeuropa.dk/notat/2023-01-eus-digitale-suveraenitet-global-leder-eller-overregulering)

[5www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2020/659341/EPRS\\_BRI\(2020\)659341\\_EN](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2020/659341/EPRS_BRI(2020)659341_EN)

[6ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip\\_18\\_6862](https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_18_6862)

[7ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip\\_19\\_6705](https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_19_6705);

[ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP\\_21\\_226](https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_21_226)

[8ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en%5E/ip\\_22\\_4544](https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en%5E/ip_22_4544) og

[ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip\\_22\\_5676](https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_22_5676)

[9De hydrogenrelaterede](#)

[10www.bmwk.de/Redaktion/EN/Pressemitteilungen/2021/12/20211220-32-microelectronics-projects-ready-to-take-off.html](https://www.bmwk.de/Redaktion/EN/Pressemitteilungen/2021/12/20211220-32-microelectronics-projects-ready-to-take-off.html)

[11www.bmwk.de/Redaktion/EN/Pressemitteilungen/2022/04/20220408-cloud-ipcei-ready-to-take-off.html](https://www.bmwk.de/Redaktion/EN/Pressemitteilungen/2022/04/20220408-cloud-ipcei-ready-to-take-off.html)

[12esmc.solar/news-european-solar-manufacturing-pv/ipcei-for-pv-launched-in-brussels-eu-member-states-are-invited-to-join-the-framework/](https://esmc.solar/news-european-solar-manufacturing-pv/ipcei-for-pv-launched-in-brussels-eu-member-states-are-invited-to-join-the-framework/)

[13cefic.org/media-corner/newsroom/european-commissions-recommendations-on-strategic-value-chains-recognises-the-importance-of-the-chemical-industry/](https://cefic.org/media-corner/newsroom/european-commissions-recommendations-on-strategic-value-chains-recognises-the-importance-of-the-chemical-industry/)

[14institutdelors.eu/wp-content/uploads/2022/12/PP286\\_EU-industrial-policy-in-the-making\\_EisI\\_EN.pdf](https://institutdelors.eu/wp-content/uploads/2022/12/PP286_EU-industrial-policy-in-the-making_EisI_EN.pdf)

[15www.bruegel.org/blog-post/opaque-and-ill-defined-problems-europes-ipcei-subsidy-framework](https://www.bruegel.org/blog-post/opaque-and-ill-defined-problems-europes-ipcei-subsidy-framework)

[16www.government.se/articles/2021/09/smart-and-selective-use-of-the-ipcei-instrument/](https://www.government.se/articles/2021/09/smart-and-selective-use-of-the-ipcei-instrument/)

[17www.bruegel.org/blog-post/opaque-and-ill-defined-problems-europes-ipcei-subsidy-framework](https://www.bruegel.org/blog-post/opaque-and-ill-defined-problems-europes-ipcei-subsidy-framework)